

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев. 42/02.
Бањалука, 21. 02. 2003. године**

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Бајагић Здравко, као предсједника вијећа, Бајић Петра, Лукић Драгослава, Нинић Јанка и Мрша Смиљане, као чланова вијећа, у правној ствари млдб. тужитеља И. Д., кога заступа законска заступница мајка И. Г. из Б., а ову Ј. Р., адвокат из Б., против туженог И. Ц., кога заступа М. С., адвокат из Б., ради издржавања, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Б. Гж-516/01 од 29. 09. 2001. године, на сједници одржаној 21. 02. 2003. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Б. П- 446/00. од 24. 04. 2001. године обавезан је тужени да на име издржавања млдб. тужиоца мјесечно доприноси износ од 100,00 КМ, почев од 21. 09. 1999. године па надаље, док се не промјене прилике које би правдале измјену пресуде у овом дијелу, стим што је доспјеле износе дужан платити одједанпут, а будуће сваког мјесеца унапријед, најкасније до 5-тог у мјесецу на руке законске заступнице мајке Илић Госпаве уз накнаду трошкова спора у износу од 600,00 КМ, све у року од 15 дана по правоснажности пресуде под пријетњом извршења.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. Гж-516/2001. од 28. 09. 2001. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужени побија другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак или да се обје нижестепене пресуде преиначе и одбије дио тужбеног захтјева за издржавање млдб. тужиоца за вријеме од 01. 09. 1999. до 31. 03. 2001. године.

Одговор на ревизију није поднесен, нити се Републички јавни тужилац изјаснио о поднесеној ревизији.

Ревизија није основана.

У овој парници млдб. тужилац захтијева да се тужени обавезе да на име његовог издржавања доприноси по 100,00 КМ мјесечно почев од 01. 09. 1999. године па док за то постоје законски услови или до измјене ове одлуке.

Међу странкама није спорно да је правоснажном пресудом првостепеног суда П-944/98. од 15. 06. 1999. године разведен брак закључен између мајке млдб. тужиоца Илић Госпаве и туженог, као његовог оца, и да је овом одлуком млдб. тужилац повјерен на чување и издржавање мајци, а кћерка Сњежана повјерена туженом као оцу.

Такођер, међу странкама није спорно да тужени није запослен, да живи у породичној кући коју је стекао у браку са мајком млдб. тужиоца Г., да током љета и јесени за трећа лица обавља послове молера на који начин додатно обезбјеђује средства, да је кћерка С. јуна 2000. године завршила средњу школу и у септембру те године уписала се на вишу школу као ванредни студент коју је напустила у јануару 2001. године када се вратила да живи са мајком и у међувремену се запослила, да млдб. тужилац живи са мајком у кући њених родитеља као и да се мајка млдб. тужиоца у међувремену запослила у болници "Свети врач" у Б. као чистачица, гдје остварује мјесечну плату од 151,30 КМ.

Неспорно је такођер да је млдб. тужилац стар шест година (у вријеме подношење тужбе у овом спору у октобру 1998. године) и да су се повећале потребе за његово издржавање, као и да је тужени у могућности да доприноси новчаним износима у његовом издржавању.

Неспорно, је дакле, да су се оствариле претпоставке из одредбе чл. 251. Породичног закона ("Сл. лист СР БиХ", број: 21/79 и 44/89-даље: ПЗ) за право млдб. тужиоца да тражи да се тужени обавезе да доприноси његовом издржавању.

Тужени је током вођења редовног поступка пристао да за издржавање тужиоца плаћа мјесечно по 70,00 КМ, али не од 01. 09. 1999. године како се тражи тужбом, већ од 01. 02. 2001. године када је кћерка Сњежана напустила школовање на вишој школи у Бијељини.

Према наведеној одредби ПЗ приликом утврђивања потреба лица од којег се тражи издржавање, суд ће узети у обзир његово имовно стање, способности за рад, могућности за запошљавање, здравствено стање и друге околности од којих зависи оцјена његових потреба, а када се издржавање тражи за дијете, суд ће узети у обзир и узраст дјетета, као и потребе за његово школовање. Према одредби члана 256 б. ПЗ и лице које није запослено дужно је да даје издржавање.

Из ових законских одредби произлазе претпоставке, да су на издржавање дјетета обавезна оба родитеља, а не онај са ким дијете живи, без обзира да ли су запослени или не, и да су родитељи дужни таквом свом дјетету осигурати издржавање које се одређује у новчаним износима.

Међу странкама није спорна чињеница да је старије дијете заступнице млдб. тужиоца и туженог С. постала пунољетна 1999. године (навршила 18 година живота) и да је у 2000. години уписала вишу школу у Б. као ванредни а не редовни студент и да је 2001. године напустила туженог као и даље школовање, да тужени живи у породичној кући коју је стекао у браку са мајком млдб. тужиоца, као и да је физички здрав, способан за рад, те да повремено остварује приходе од молерских и других радова. Полазећи од наведеног утврђења првостепени суд је судио тако што је обавезао туженог да на име издржавања млдб. тужиоца плаћа мјесечно по 100,00 КМ почев од 01. 09. 1999. године.

По ставу првостепеног суда, а на основу наведених чињеница и околности, тужени је у могућности да плаћа млдб. тужиоцу досуђени допринос у наведеном износу који одговара потребама тужиоца за његово издржавање који је почетком септембра 1999. године пошао у школу.

Другостепени суд, полазећи од чињеница утврђених у првостепеном поступку, које жалба туженог није довела у питање, оцијенио је да је досуђени износ правилно одмјерен и да је он у складу са могућностима туженог који користи заједничку имовину стечену у браку са мајком млдб. тужиоца, да је тужени млад и способан да радом обезбиједи новчана средства за издржавање млдб. тужиоца који је 01. 09. 1999. године кренуо у школу, па је жалбу туженог одбио и првостепену пресуду потврдио.

Овај суд сматра да је првостепени суд правилно примјенио материјално право прихватањем тужбеног захтјева у опсегу како је то одређено првостепеном пресудом.

Одредбом члана 231. ПЗ прописано је да ако се дјеца налазе на редовном школовању, родитељи су дужни да им према својим могућностима обезбиједи издржавање након пунољетства, а најдаље до своје 26 године живота, осим ако редовно школовање није у том времену завршено из оправданих разлога.

У овом случају обавеза туженог да доприноси издржавању кћерке С. престало је њеним пунољетством које је наступило 1999. године. Она је слиједеће године уписала вишу школу Б., коју није похађала нити је полагала испите и исту је напустила, према томе обавеза туженог за њено издржавање је престало 1999. године, а тужилац тужбом тражи да тужени од 01. 09. 1999. године, када је пошао у школу доприноси његовом издржавању, па је стога основан захтјев за плаћање издржавања од стране туженог почев од наведеног дана.

Полазећи од законске обавезе родитеља да издржавају своју млдб. дјецу, онда је тужени који није у радном односу, али је здрав, способан за рад и живи на имању које је стекао у браку са мајком тужиоца, а повремено радом као молер и другим радом код трећих лица обезбјеђује новчана средства за издржавање млдб. тужиоца који је сада ученик Основне школе и његове потребе за живот и школовање није у могућности обезбиједити мајка која остварује плату од 150,00 КМ.

Остали приговори ревизије нису од утјецаја на правилност и законитост побијане пресуде.

Према томе нижестепене пресуде немају недостатака на које се указује у ревизији, нити оних на које овај суд пази по службеној дужности у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку (даље:ЗПП). Зато је ревизија туженог одбијена као неоснована (393. ЗПП).

Предсједник вијећа
Бајагић Здравко

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарне
Братић Душанка